

POHJOLA YRITYSKORKO EUROOPPAKORI IV/2014 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä Pohjola Pankki Oyj:n 28.5.2014 päivätyn ja julkaistun sekä 2.6.2014, 6.8.2014, 2.10.2014 ja 10.10.2014 täydennetyin joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehdojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehdot (sitte kuin niitä on täydennetty 10.10.2014) sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP-Pohjola-ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP-Pohjola-ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään liikkeeseenlaskupäivänä.

Pohjola Pankki Oyj laskee liikkeeseen yleisölle merkittäväksi tarkoitetun joukkovelkakirjalainan.

SIOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIOITTAMANSA PÄÄOMAN SEKÄ TUOTON OSITTAIN TAI KOKONAAN.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	Pohjola Yrityskorko Eurooppakori IV/2014
2. Liikkeeseenlaskija:	Pohjola Pankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	Pohjola Pankki Oyj
4. Maksuasiamies:	Pohjola Pankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	Pohjola Pankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Luottokori, johon kuuluvat alla olevassa taulukossa Markit iTraxx® EUR Crossover S22 –indeksiin kuuluvien Viiteyhtiöiden luottoriskit. Markit iTraxx® EUR Crossover S22 –indeksiä julkaisee Markit Indices Limited.

	Viiteyhtiön nimi	ISIN	Paino
1	Abengoa SA	XS0498817542	1,334 %
2	Alcatel Lucent	FR0011527225	1,334 %
3	Altice Finco S.A.	XS0946155693	1,334 %
4	ArcelorMittal	US03938LAF13	1,334 %

5	Ardagh Packaging Finance PLC	XS0547019777	1,334 %
6	Astaldi SpA	XS1000393899	1,334 %
7	Beni Stabili SpA SIIQ	XS1019171427	1,334 %
8	Boparan Finance PLC	XS1082473395	1,334 %
9	Brisa Concessao Rodoviaria SA	PTBRIHOM0001	1,334 %
10	British Airways PLC	XS0133582147	1,334 %
11	Cable & Wireless Ltd	XS0050504306	1,334 %
12	Care UK Health & Social Care Plc	XS1084823548	1,334 %
13	Cerved Group SpA	XS0876835595	1,334 %
14	CIR SpA - Compagnie Industriali Riunite	XS0207766170	1,334 %
15	CNH Industrial N.V.	XS0604641034	1,334 %
16	ConvaTec Healthcare E SA	XS0568044555	1,334 %
17	Dry Mix Solutions Investissement	XS1076527875	1,334 %
18	EDP - Energias de Portugal SA	PTEDPTOM0035	1,334 %
19	Eileme 2 AB (publ)	XS0731129747	1,334 %
20	Fiat SpA	XS0305093311	1,334 %
21	Financiere Quick	XS1054087496	1,334 %
22	Finmeccanica SpA	XS0182242247	1,334 %
23	Galapagos Holding SA	XS1071420027	1,334 %
24	Galp Energia SGPS SA	PTGALIOE0009	1,334 %
25	Grupo Isolux Corsan Finance BV	XS1046702293	1,334 %
26	HeidelbergCement AG	DE000A0TKU3	1,333 %
27	Hellenic Telecommunications Organisation Societe Anonyme	XS0275776283	1,333 %
28	Hema Bondco I BV	XS1075833860	1,333 %
29	Hochtief AG	DE000A1TM5X8	1,333 %
30	INEOS Group Holdings SA	XS0928189777	1,333 %
31	Jaguar Land Rover Automotive PLC	XS1025866119	1,333 %
32	Ladbrokes PLC	XS0491875562	1,333 %
33	Lock Lower Holding AS	XS1094674642	1,333 %
34	Louis Dreyfus Commodities BV	XS1000918018	1,333 %
35	Loxam	XS1089828880	1,333 %
36	Matalan Finance PLC	XS1070709313	1,333 %
37	Melia Hotels International SA	XS0909782921	1,333 %
38	Metsa Board Corporation	FI4000085550	1,333 %
39	Monitchem HoldCo 3 SA	XS1074935229	1,333 %
40	New Look Bondco I Plc	XS0926820050	1,333 %
41	Nokia Oyj	XS0411735482	1,333 %
42	Norske Skogindustrier ASA	XS0307552355	1,333 %
43	Novafives	XS1028950886	1,333 %
44	Numericable Group SA	XS1028956222	1,333 %
45	NXP BV	USN6651LAB38	1,333 %
46	Peugeot SA	FR0011439975	1,333 %

47	Play Finance 1 SA	XS0982709494	1,333 %
48	Portugal Telecom International Finance BV	XS0215828913	1,333 %
49	Premier Foods Finance PLC	XS1043621090	1,333 %
50	Public Power Corp Finance PLC	XS1063837741	1,333 %
51	R&R Ice Cream plc	XS1067602331	1,333 %
52	Rallye	FR0010815472	1,333 %
53	Rexel	XS0908821639	1,333 %
54	Schaeffler Finance BV	XS1067864881	1,333 %
55	Selecta Group BV	XS1078234330	1,333 %
56	Smurfit Kappa Acquisitions	XS1074396927	1,333 %
57	Stena AB	XS0285176458	1,333 %
58	Stonegate Pub Co Financing PLC	XS1054987216	1,333 %
59	Stora Enso Oyj	XS0830688411	1,333 %
60	Stretford 79 PLC	XS1087777295	1,333 %
61	Sunrise Communications Holdings SA	XS0548102531	1,333 %
62	Techem GmbH	XS0783934911	1,333 %
63	Telecom Italia SpA	XS0184373925	1,333 %
64	ThyssenKrupp AG	DE000A1R08U3	1,333 %
65	Trionista Holdco GmbH	XS0929666070	1,333 %
66	TUI AG	DE000TUAG158	1,333 %
67	TVN Finance Corp III AB (publ)	XS0954674668	1,333 %
68	Twinkle Pizza Holdings PLC	XS1028948047	1,333 %
69	Unilabs Subholding AB (publ)	XS0943769470	1,333 %
70	Unitymedia KabelBW GmbH	XS0770929353	1,333 %
71	UPC Holding BV	XS0532178000	1,333 %
72	UPM-Kymmene Oyj	US915436AF63	1,333 %
73	Virgin Media Finance PLC	XS0889942990	1,333 %
74	Vougeot Bidco PLC	XS0953085114	1,333 %
75	Wind Acquisition Finance SA	XS1055940206	1,333 %

7. Valuutta: Euro
8. Lainan nimellisarvo: 3.549.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto: Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä: 3.549
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä: Nimellisarvo 1.000 euroa
Minimimerkintä 1.000 euroa
12. Merkintäaika: 29.10.2014 – 5.12.2014

13. Liikkeeseenlaskupäivä:	10.12.2014
14. Laina-aika:	10.12.2014 – 12.1.2022
15. Takaisinmaksupäivä:	12.1.2022 ("Alkuperäinen Takaisinmaksupäivä") tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä
16. Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo x Palautuskerroin
Nimellisarvo:	3.549.000 euroa
Palautuskerroin:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö2:</u> $1 - \sum_{i=1}^N \text{Paino}_i \times \text{Luottovastuutapahtuma}_i \times (1 - \text{Palautusosuus})$ $\text{Luottovastuutapahtuma}_i = \begin{cases} 1, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ on kohdannut Luottovastuutapahtuman} \\ 0, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ ei ole kohdannut Luottovastuutapahtumaa} \end{cases}$ <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö2:</u> $1 - \sum_{i=1}^{75} \text{Paino}_i \times \text{Luottovastuutapahtuma}_i \times (1 - 0)$ $\text{Luottovastuutapahtuma}_i = \begin{cases} 1, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ on kohdannut Luottovastuutapahtuman} \\ 0, & \text{jos Viiteyhtiö}_i \text{ ei ole kohdannut Luottovastuutapahtumaa} \end{cases}$
Paino:	Kunkin Viiteyhtiön Paino kuten kohdassa "Kohde-etuus/Kohde-etuuskori" olevassa Taulukossa on ilmoitettu.
Palautusosuus:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa muodossa valittu Palautusosuus1:</u> Laskenta-asiamiehen määrittämä kiinteä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Palautusosuus1:</u> 0
Tuotto:	Ei sovelleta
Loppuarvo:	Ei sovelleta
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta

Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päätymispäivä:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Alkuarvo:	Ei sovelleta
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Tarkastelupäivä(t):	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	Ei sovelleta
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Korko/Hyvitys:	Kiinteä korko
19. Koron määräytymisperuste:	
Korkosidonnainen Laina:	Ei sovelleta
Luottoriskisidonnainen Laina:	
Korkojaksot:	Korkojaksot ovat vuosittain 20.12 – 20.12.
	Korko lasketaan kullekin Korkojaksolle mukaan lukien Korkojakson ensimmäinen päivä ja pois lukien Korkojakson viimeinen päivä. Ensimmäinen Korkojakso alkaa Liikkeeseenlaskupäivästä ja päättyy 20.12.2015. Kukin seuraava Korkojakso alkaa edellisen Korkojakson Päätymispäivästä ja päättyy sitä seuraavaan Korkojakson Päätymispäivään.

Korkojakson Päätymispäivät:	Korkojakson Päätymispäivät ovat vuosittain 20.12 alkaen 20.12.2015 ja päättyen 20.12.2021. Mikäli Korkojakson Päätymispäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Korkojakson Päätymispäivä seuraavaan pankkipäivään. Korkojakson Päätymispäivän siirtyminen vaikuttaa maksettavaan määrään.
Maksettava(t) Korkotuotto/-tuotot:	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa muodossa valittu Korkotuotto1:</u></p> $\text{Korkotuotto}_t = \sum_{i=1}^N \text{Korkotuotto}_{t,i}$ <p><i>Selitys:</i> Korkotuotto muodostuu kokonaisuudessaan Viiteyhtiökoh- taisten $\text{Korkotuotto}_{t,i}$:jen summasta.</p> <p><u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Korkotuotto1:</u></p> $\text{Korkotuotto}_t = \sum_{i=1}^{75} \text{Korkotuotto}_{t,i}$ <p><i>Selitys:</i> Korkotuotto muodostuu kokonaisuudessaan Viiteyhtiökoh- taisten $\text{Korkotuotto}_{t,i}$:jen summasta.</p>
Korkotuotto(t):	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisesti:</u></p> $\text{Korkotuotto}_{t,i} = \text{Laskennallinen Pääoma}_{t,i} \times \text{Nimelliskorko}_t \times \text{Koronlaskuperuste}_t$
Laskennallinen Pääoma:	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisesti:</u></p> $\text{Laskennallinen Pääoma}_{t,i} = \text{Paino}_i \times \text{Nimellisarvo} \times \text{Häiriötön Osuus}_{t,i}$
Paino _i :	Kunkin Viiteyhtiön Paino kuten kohdassa "Kohde-etuus/Kohde-etuuskori" olevassa Taulukossa on ilmoitettu.
Nimellisarvo:	3.549.000 euroa
Häiriötön Osuus _{t,i} :	<p><u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 4 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Kaava1:</u></p> $\text{Häiriötön Osuus}_{t,i} = \frac{m_{t,i}}{M_t}$ <p>jossa $m_{t,i}$ on korkoa kerryttävien päivien lukumäärä Korkojaksolla (t), mihin mennessä Viiteyhtiö (i) ei ole kohdannut Luottovastuu- tapahtumaa, ja M_t on Korkojakson (t) sisältämien korkoa kerryttä- vien päivien lukumäärä.</p> <p><i>Selitys:</i> Määritelmää sovelletaan tapauksiin, joissa Korkojakson kertyneet korot maksetaan Luottovastuutapahtuman tapahduttua.</p>
Nimelliskorko:	Kiinteä korko

Kiinteä korko:	Kiinteä 5,50 % p.a.
Vaihtuva korko:	Ei sovelleta
Muut korkorakenteet:	Ei sovelleta
Taulukko:	Liitteen 4 mukaista Taulukkoa ei sovelleta
Nimelliskoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Marginaali:	Ei sovelleta
Koronlaskuperuste:	30/360
Lisätuotto:	Ei sovelleta
Lisätuottokerroin Lisätuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Laskennallinen Pääoma Lisätuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Paino Lisätuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Nimellisarvo Lisätuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	Ei sovelleta
21. Koronmaksupäivä(t):	12.1.2016, 12.1.2017, 12.1.2018, 12.1.2019, 12.1.2020, 12.1.2021 ja 12.1.2022. Mikäli Koronmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Koronmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET
23. Pankkipäiväolettaja :	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennaikaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11

26. Velkakirjan haltijan oikeus vaatia en-
nenaikaista takaisinmaksua: Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan en-
nenaikaiseen takaisinmaksuun Suojaus-
instrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen
perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdis-
tunut lainmuutos") Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan en-
nenaikaiseen takaisinmaksuun Suojaus-
instrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen
kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin
ylläpidosta johtuva kulujen kasvu") Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan en-
nenaikaiseen takaisinmaksuun Suojaus-
instrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella
("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"): Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ta-
kaisinostoon: Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteut-
tamiselle: Pohjolalla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli
merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron.

Pohjola pidättää itselleen oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseen-
lasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä,
mikäli Pohjolan mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä talou-
dellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liik-
keeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtu-
nut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liik-
keeseenlaskun toteuttamista.
32. Lainehtojen lopullinen vahvistaminen: Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Koron/Hyvityksen perusteena
olevan Kohde-etuuden arvokehityksestä ja
volatiliteetista: Ei sovelleta
- OSA II – ERITYISET EHDOT**
- Luottoriskisidonnaiset Lainat**
1. Liikkeeseenlaskijan oikeus laskea
Lainan takaisinmaksumäärä ennenai-
sesti: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 13 (*Erityiset ehdot – Luotto-
riskisidonnaiset Lainat*) kohta 4 ei sovellu.
2. Kauppapäivä: Viimeistään Liikkeeseenlaskupäivä

3. Lopullinen Takaisinmaksupäivä: Tarkoittaa päivää, jolloin Takaisinmaksettavan määrän maksu tapahtuu Alkuperäisen takaisinmaksupäivän sijaan sen johdosta, että Liikkeenlaskijan tietoon on tullut tapahtuma, joka Liikkeenlaskijan arvion mukaan on Luottovastuutapahtuma ja joka on tapahtunut Luottovastuutapahtumakautena, mutta jota ei kansainvälisen markkinakäytännön mukaisesti ole vahvistettu viimeistään viisi (5) Pankkipäivää ennen Alkuperäistä takaisinmaksupäivää. Takaisinmaksumäärän takaisinmaksu tapahtuu sellaisissa tapauksissa kymmenen (10) Pankkipäivää sen jälkeen, kun kansainvälisen markkinakäytännön mukaan on vahvistettu, onko tapahtunut Luottovastuutapahtuma.
4. Luottovastuutapahtumakausi: 10.12.2014 – 20.12.2021 (molemmat päivät mukaan lukien)
5. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot: Pohjola Pankki Oyj:llä on lisenssisopimuksen mukaan oikeus käyttää Markit iTraxx® EUR Crossover S22 -indeksiä tämän joukkovelkakirjalainan yhteydessä.

Lisenssisopimuksen mukaan Pohjola Pankki Oyj on velvollinen sisällyttämään seuraavan tekstin näihin Lainakohtaisiin ehtoihin:

"Markit iTraxx EUR Crossover S22 is service marks of Markit Indices Limited and has been licensed for use by Pohjola Bank Plc."

"The Markit iTraxx EUR Crossover S22 (the "Index") referenced herein is the property of Markit Indices Limited ("Index Sponsor") and has been licensed for use in connection with Pohjola Yrityskorko Eurooppakori IV/2014. Pohjola Bank Plc acknowledges and agrees that Pohjola Yrityskorko Eurooppakori IV/2014 is not sponsored, endorsed or promoted by the Index Sponsor. The Index Sponsor makes no representation whatsoever, whether express or implied, and hereby expressly disclaims all warranties (including, without limitation, those of merchantability or fitness for a particular purpose or use), with respect to the Index or any data included therein or relating thereto, and in particular disclaims any warranty either as to the quality, accuracy and/or completeness of the Index or any data included therein, the results obtained from the use of the Index and/or the composition of the Index at any particular time on any particular date or otherwise and/or the creditworthiness of any entity, or the likelihood of the occurrence of a credit event or similar event (however defined) with respect to an obligation, in the Index at any particular time on any particular date or otherwise. The Index Sponsor shall not be liable (whether in negligence or otherwise) to the parties or any other person for any error in the Index, and the Index Sponsor is under no obligation to advise the parties or any person of any error therein.

The Index Sponsor makes no representation whatsoever, whether express or implied, as to the advisability of entering into, purchasing or selling Pohjola Yrityskorko Eurooppakori IV/2014, the ability of the Index to track relevant markets' performances, or otherwise relating to the Index or any transaction or product with respect thereto, or of assuming any risks in connection therewith. The Index Sponsor has no obligation to take the needs of any party into consideration in determining, composing or calculating the Index. No party entering into, purchasing or selling Pohjola Yrityskorko Eurooppakori IV/2014, nor the Index Sponsor, shall have any liability to any party for any act or failure to act by the Index Sponsor in connection with the determination, adjustment, calculation or maintenance of the Index."

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:	Pohjolan hallituksen 16.12.2013 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 15.10.2014.
2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat:	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa Pohjola Pankin toimii hyvän tavan mukaisesti.
3. Liikkeeseenlaskun luonne:	Yksittäinen laina
4. Merkintäpaikat:	Merkintäpaikkoina toimivat OP-Pohjola osk:n jäsenosuuspankkien ja Helsingin OP Pankki Oyj:n konttorit sekä Pohjola Pankki Oyj:n Pohjola Markets.
5. Merkintäoikeudet:	Merkintäoikeutta ei ole rajattu.
6. Merkintä-/säilytyspalkkio:	Merkintäpalkkio: Ei Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio.
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen:	Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti.
8. Emissiokurssi:	Vaihtuva, noin 100. Enintään 115.
9. Merkinnän maksu:	Kokonaisuudessaan merkittäessä
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio:	Lainalle maksettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto ja duraatio riippuvat mahdollisesta Luottovastuutapahtumasta, joten niitä ei ole mahdollista laskea etukäteen. Luottovastuutapahtuman tapahtuttua on mahdollista, että sijoittaja menettää koko sijoittamansa pääoman ja tuoton.
11. Merkintäsitoumukset:	Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella	Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä:	Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellis- arvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.

14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Lainan strukturointikustannus perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannaissijoitusten arvoille arvostuspäivänä 22.10.2014. Vuotuinen strukturointikustannus on noin 0,83 % p.a. Lainan nimellisarvosta merkintähinnan ollessa 98,87 %. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti. Sen suuruus riippuu mm. markkinaolosuhteista, kuten korkotason ja markkinavolatiliteetin muutoksista. Strukturointikustannus sisältää kaikki Liikkeeseenlaskijalle lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali-, markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.
- Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.
15. Arvo-osuusjärjestelmä ja rekisterinpitäjä: Euroclear Finland Oy:n OM-järjestelmä
16. Lainan ISIN-koodi: FI4000115308
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta: Kyllä, Lainalle tullaan hakemaan listalle NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä kolmen (3) kuukauden kuluessa Lainan liikkeeseenlaskusta, mikäli Lainan liikkeeseenlaskettu määrä on vähintään pörssin sääntöjen mukainen vähimmäismäärä.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen: Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot: Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t): Ei sovelleta
22. Ilmoitukset: Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat.

Helsingissä, 10. päivänä joulukuuta 2014

POHJOLA PANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	<p>Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto.</p> <p>Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena.</p> <p>Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹ Pohjola Pankki Oyj:llä ei ole aikomusta laskea lainoja liikkeeseen Suomen ulkopuolella tämän Ohjelmaesitteen alla.</p> <p>Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.</p>
A.2.	Suostumus arvopapereiden edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen/ tarjouksen/ suostumuksen ehdot	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	Liikkeeseenlaskijan toiminimi on Pohjola Pankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "Pohjola", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija")
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	Pohjola Pankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. Pohjola harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnista annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoituspalveluja sekä säilytys- ja varallisuudenhoitopalvelua. Osoite on Teollisuuskatu 1b, 00500 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.
B.4.b	Tiedossa olevat	Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallit-

¹ Tiivistelmän käännösvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuimien velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

	suuntaukset	seva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.																																																																																																																																							
B.5.	Konserni	Pohjola Pankki Oyj on OP-Pohjola osk:n tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP-Pohjola-ryhmään. OP-Pohjola-ryhmä muodostuu noin 180 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP-Pohjola osk:sta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. Pohjola) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP-Pohjola-ryhmän keskusrahallaitoksena toimiva Pohjola Pankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP-Pohjola osk), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet.																																																																																																																																							
B.9.	Tulosennuste	Vuoden 2014 näkymät: Konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan vuonna 2014 olevan suurempi kuin vuonna 2013.																																																																																																																																							
B.10.	Kuvaus tilintarkastuskertomuksissa mahdollisesti esitetyistä huomautuksista.	Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.																																																																																																																																							
B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	<p>Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1-3/ 2014</th> <th>1-3/ 2013</th> <th>1-12/ 2013</th> <th>1-12/ 2012</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Milj. e</td> <td></td> <td>oikaistu*</td> <td>oikaistu*</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Korkokate</td> <td>64</td> <td>55</td> <td>230</td> <td>263</td> </tr> <tr> <td>Saamisten arvonalentumiset</td> <td>4</td> <td>7</td> <td>37</td> <td>57</td> </tr> <tr> <td>Korkokate arvonalentumisten jälkeen</td> <td>59</td> <td>49</td> <td>193</td> <td>206</td> </tr> <tr> <td>Vahinkovakuustoiminnan nettotuotot</td> <td>153</td> <td>145</td> <td>528</td> <td>438</td> </tr> <tr> <td>Palkkiotuotot ja -kulut, netto</td> <td>49</td> <td>36</td> <td>162</td> <td>169</td> </tr> <tr> <td>Kaupankäynnin nettotuotot</td> <td>24</td> <td>16</td> <td>93</td> <td>79</td> </tr> <tr> <td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td> <td>16</td> <td>21</td> <td>46</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Liiketoiminnan muut tuotot</td> <td>8</td> <td>11</td> <td>38</td> <td>37</td> </tr> <tr> <td>Nettotuotot yhteensä</td> <td>309</td> <td>277</td> <td>1 060</td> <td>941</td> </tr> <tr> <td>Henkilöstökulut</td> <td>47</td> <td>48</td> <td>184</td> <td>232</td> </tr> <tr> <td>Ict-kulut</td> <td>24</td> <td>22</td> <td>90</td> <td>87</td> </tr> <tr> <td>Poistot</td> <td>14</td> <td>12</td> <td>55</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Muut kulut</td> <td>66</td> <td>62</td> <td>252</td> <td>200</td> </tr> <tr> <td>Kulut yhteensä</td> <td>151</td> <td>145</td> <td>581</td> <td>569</td> </tr> <tr> <td>Osuus osakkuusyritysten tuloksesta</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Tulos ennen veroja</td> <td>159</td> <td>132</td> <td>479</td> <td>372</td> </tr> <tr> <td>Tuloverot</td> <td>33</td> <td>31</td> <td>49</td> <td>89</td> </tr> <tr> <td>Tilikauden tulos</td> <td>126</td> <td>101</td> <td>430</td> <td>283</td> </tr> <tr> <td>Jakautuminen:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Emoyhtiön omistajille</td> <td>125</td> <td>100</td> <td>426</td> <td>283</td> </tr> <tr> <td>Määräysvallattomille omistajille</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>4</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>126</td> <td>101</td> <td>430</td> <td>283</td> </tr> <tr> <td>Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu tulos/osake (EPS), e</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>A-osake</td> <td>0,40</td> <td>0,32</td> <td>1,34</td> <td>0,90</td> </tr> <tr> <td>K-osake</td> <td>0,37</td> <td>0,29</td> <td>1,31</td> <td>0,87</td> </tr> </tbody> </table> <p>*IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönnoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.</p>		1-3/ 2014	1-3/ 2013	1-12/ 2013	1-12/ 2012	Milj. e		oikaistu*	oikaistu*		Korkokate	64	55	230	263	Saamisten arvonalentumiset	4	7	37	57	Korkokate arvonalentumisten jälkeen	59	49	193	206	Vahinkovakuustoiminnan nettotuotot	153	145	528	438	Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49	36	162	169	Kaupankäynnin nettotuotot	24	16	93	79	Sijoitustoiminnan nettotuotot	16	21	46	13	Liiketoiminnan muut tuotot	8	11	38	37	Nettotuotot yhteensä	309	277	1 060	941	Henkilöstökulut	47	48	184	232	Ict-kulut	24	22	90	87	Poistot	14	12	55	50	Muut kulut	66	62	252	200	Kulut yhteensä	151	145	581	569	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	1	Tulos ennen veroja	159	132	479	372	Tuloverot	33	31	49	89	Tilikauden tulos	126	101	430	283	Jakautuminen:					Emoyhtiön omistajille	125	100	426	283	Määräysvallattomille omistajille	1	1	4		Yhteensä	126	101	430	283	Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu tulos/osake (EPS), e					A-osake	0,40	0,32	1,34	0,90	K-osake	0,37	0,29	1,31	0,87
	1-3/ 2014	1-3/ 2013	1-12/ 2013	1-12/ 2012																																																																																																																																					
Milj. e		oikaistu*	oikaistu*																																																																																																																																						
Korkokate	64	55	230	263																																																																																																																																					
Saamisten arvonalentumiset	4	7	37	57																																																																																																																																					
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	59	49	193	206																																																																																																																																					
Vahinkovakuustoiminnan nettotuotot	153	145	528	438																																																																																																																																					
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49	36	162	169																																																																																																																																					
Kaupankäynnin nettotuotot	24	16	93	79																																																																																																																																					
Sijoitustoiminnan nettotuotot	16	21	46	13																																																																																																																																					
Liiketoiminnan muut tuotot	8	11	38	37																																																																																																																																					
Nettotuotot yhteensä	309	277	1 060	941																																																																																																																																					
Henkilöstökulut	47	48	184	232																																																																																																																																					
Ict-kulut	24	22	90	87																																																																																																																																					
Poistot	14	12	55	50																																																																																																																																					
Muut kulut	66	62	252	200																																																																																																																																					
Kulut yhteensä	151	145	581	569																																																																																																																																					
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	1																																																																																																																																					
Tulos ennen veroja	159	132	479	372																																																																																																																																					
Tuloverot	33	31	49	89																																																																																																																																					
Tilikauden tulos	126	101	430	283																																																																																																																																					
Jakautuminen:																																																																																																																																									
Emoyhtiön omistajille	125	100	426	283																																																																																																																																					
Määräysvallattomille omistajille	1	1	4																																																																																																																																						
Yhteensä	126	101	430	283																																																																																																																																					
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu tulos/osake (EPS), e																																																																																																																																									
A-osake	0,40	0,32	1,34	0,90																																																																																																																																					
K-osake	0,37	0,29	1,31	0,87																																																																																																																																					

HUOM! Vuoden 2013 luvut ovat tilintarkastamattomia 1.1.2014 alkaen takautuvasti sovelletun IFRS 10 standardimuutoksen takia.

Pohjola-konsernin tase

Milj. e	31.3.2014	31.12.2013	1.1.2013
		oikaistu*	oikaistu*
Käteiset varat	711	2 046	5 643
Saamiset luottolaitoksilta	15 857	9 899	8 816
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Kaupankäynnin rahoitusvarat	456	435	246
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat	5	9	9
Johdannaissopimukset	3 720	3 444	4 462
Saamiset asiakkailta	14 520	14 510	13 834
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 794	3 502	3 500
Sijoitusomaisuus	7 336	7 574	5 548
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	30	29	26
Aineettomat hyödykkeet	903	910	922
Aineelliset hyödykkeet	84	82	67
Muut varat	1 508	1 369	1 598
Verosaamiset	16	15	37
Varat yhteensä	48 941	43 824	44 710
Velat luottolaitoksille	5 170	4 789	5 840
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Kaupankäynnin rahoitusvelat	3	4	3
Johdannaissopimukset	3 671	3 420	4 557
Velat asiakkaille	11 794	10 183	10 767
Vahinkovakuutustoiminnan velat	3 104	2 746	2 599
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	18 227	16 097	13 769
Varaukset ja muut velat	2 541	2 076	2 572
Verovelat	390	378	487
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	985	984	1 275
Velat yhteensä	45 885	40 675	41 869
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma	428	428	428
Käyvän arvon rahasto	169	168	171
Muut rahastot	1 093	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	1 265	1 358	1 080
Määräysvallattomien omistajien osuus	101	103	69
Oma pääoma yhteensä	3 056	3 150	2 841
Velat ja oma pääoma yhteensä	48 941	43 824	44 710

*IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.

HUOM! Vuoden 2013 luvut ovat tilintarkastamattomia 1.1.2014 alkaen takautuvasti sovelletun IFRS 10 standardimuutoksen takia.

Pohjola konsernin omat varat ja vakavaraisuus			
Omat varat ja vakavaraisuus 31.3.2014 on esitetty 1.1.2014 voimaan tulleen EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR/CRD4) mukaan. Vertailuvuoden luvut on esitetty 31.12.2013 voimassa olleen sääntelyn (CRD3) mukaan.			
		CRR/CRD4	CRD4
		31.3.2014	1.1.2014
			31.12.2013
Milj. e			
Oma pääoma		3 056	3 150
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta (oma pääoma ja konsernieliminoinnit)		-195	-137
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus		-14	-11
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä		2 847	3 001
Aineettomat hyödykkeet		-193	-193
Eläkevastuun ylikate, epäsuorat omistukset ja laskennalliset verosaamiset tappioista		-6	-8
Suunniteltu voitonjako/hallituksen esittämä voitonjako		-38	-212
Realisoitumattomien voittojen siirtymäsäännös		-29	-31
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin			-703
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä		-124	-115
Ydinpääoma (CET1) *		2 456	2 441
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		219	219
Toissijaisen pääoman alijäämä			-38
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		219	219
Ensisijainen pääoma (T1)		2 675	2 660
Debentuurilainat		683	683
Realisoitumattomien voittojen siirtymäsäännös		29	31
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin			-703
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä			-50
Siirto ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1)			38
Toissijainen pääoma (T2)		713	714
Omat varat yhteensä		3 387	3 375
Riskipainotetut erät			
Luotto- ja vastapuoliriski			
Valtio- ja keskuspankkivastuut		42	106
Luottolaitosvastuut		1 290	1 368
Yritysvastuut		10 987	10 848
Vähittäisvastuut		913	941
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **)		4 200	4 205
Muut ***)		975	989
Markkinariski		956	958
Operatiivinen riski		1 137	1 083
Yhteensä		20 501	20 499
Suhdeluvut, %			
Ydinpääomien (CET1) vakavaraisuussuhde		12,0	11,9
Tier 1 vakavaraisuussuhde		13,0	13,0
Vakavaraisuussuhde		16,5	16,5
Basel I lattia, milj. e			
Omat varat		3 387	3 375
Basel I lattian pääomavaatimus		1 329	1 239
Puskuri Basel I lattiaan		2 059	2 136

*) CRD3 mukaisissa luvuissa rivillä ydinpääoma (CET1) on esitetty EBA:n määritelmän mukainen Core Tier 1

***) Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 4,1 mrd euroa ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista. OP-Pohjolalla on Finanssivalvonnan lupa käsitellä vakuutusyhtiösijoitukset riskipainotettuina erinä PD/LGD -menetelmän mukaisesti.

****) Muut erän riskipainosta 24 miljoonaa euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 % riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.

Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäntöjä. Niistä on luettu omiin varoihin 80 % 31.12.2012 liikkeessä olleesta määrästä.

Negatiiviset realisoitumattomat arvostukset on luettu ydinpääomiin. Positiiviset realisoitumattomat arvostukset on luettu toissijaisiin pääomiin Finanssivalvonnan kannanoton mukaisesti.

Basel I lattia poistuu CRR:n mukaan riskipainotetuista eristä omien varojen vaatimukseksi. Taulukossa on esitetty omien varojen määrä, joka ylittää Basel I lattiaa.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus

Milj. e	31.3.2014	1.1.2014	31.12.2013	31.12.2012
Pohjola-konsernin oma pääoma	3 056	3 150	3 150	2 769
Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	952	952	1 007	1 177
Muut omiin varoihin sisällyttämättömät toimialakohtaiset erät	-1	-5	-5	-121
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-875	-880	-880	-876
Tasotusmäärä	-196	-198	-198	-206
Suunniteltu voitonjako	-38	-212	-212	-145
Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät*	-127	-126	-122	-45
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-108	-99	-99	-121
Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 664	2 581	2 639	2 432
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	1 326	1 326	1 284	1 226
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	239	222	222	203
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	1 565	1 548	1 506	1 429
Ryhmittymän vakavaraisuus	1 098	1 033	1 134	1 004
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,70	1,67	1,75	1,70

* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojausosuus

** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %

*** Toimintapääoman minimi

OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuussuhdeluku oli 2,00 (1,90).

Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP-Pohjola osk ilmoitti 6.2.2014 julkisesta ostotarjouksesta kaikista Pohjola Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemista A- ja K-sarjan osakkeista, jotka eivät ole sen omistuksessa. Ostotarjouksen toteutumisen jälkeen OP-Pohjola osk:n omistusosuus on 25.4.2014 julkaistun lopullisen tuloksen mukaan yhteensä 98,41 % Pohjola Pankki Oyj:n osakkeista ja 99,14 % Pohjola Pankki Oyj:n kokonaisäänimäärästä. OP-Pohjola osk:n aikomuksena on, että Pohjola Pankin omistama Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Varainhoito Oy siirretään erilaisin rakennejärjestelyin suoraan OP-Pohjola osk:n 100-prosenttisesti omistamiksi tytäryhtiöiksi ja että Pohjola Pankki ja Helsingin OP Pankki sulautuvat uudeksi pääkaupunkiseudun suurpankiksi. Tämän johdosta siirrettävien liiketoimintojen varat ja velat

esitetään IFRS 5 mukaisesti taseessa omistajille jaettavina pitkäaikaisina omaisuuserinä ja niiden tulokset tuloslaskelmassa lopetettuina toimintoina Pohjola-konsernin tilinpäätöksessä silloin kun IFRS 5 kriteerit täyttyvät.

Rakennejärjestelyn aikataulu täsmentyy Pohjola Pankin pörssilistalta poistamisen jälkeen.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia, pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2014 jälkeen.

OP-Pohjola-ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma					
Milj. e	1-3/2014	1-3/2013 oikaistu*	Muutos, %		1-12/2013 oikaistu*
Korkotuotot	651	616	6		2 514
Korkokulut	399	401	0		1 599
Korkokate ennen arvonalentumisia	251	215	17		915
Saamisten arvonalentumiset	10	9	18		84
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	241	206	17		831
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	151	143	6		524
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	80	70	13		175
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	198	185	7		694
Kaupankäynnin nettotuotot	27	29	-7		114
Sijoitustoiminnan nettotuotot	16	26	-37		68
Liiketoiminnan muut tuotot	13	19	-33		86
Nettotuotot yhteensä	726	679	7		2 493
Henkilöstökulut	195	211	-8		791
Muut hallintokulut	112	85	33		384
Liiketoiminnan muut kulut	113	102	11		422
Kulut yhteensä	420	398	6		1 598
Palautukset omistajajäsenille	49	48	3		193
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	-22		-1
Kauden tulos ennen veroja	257	234	10		701
Tuloverot	61	60	2		36
Kauden tulos	196	174	13		665
Jakautuminen, milj. e					
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	195	173	13		661
Määräysvallattomien omistajien	1	1			4
Yhteensä	196	174	13		665

* IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.

HUOM! Vuoden 2013 luvut ovat tilintarkastamattomia 1.1.2014 alkaen takautuvasti sovelletun IFRS 10 standardimuutoksen takia.

OP-Pohjola-ryhmän tase						
Milj. e	31.3.2014	31.3.2013 oikaistu*	Muutos, %	31.12.2013 oikaistu*	1.1.2013 oikaistu*	
Käteiset varat	820	5 488	-85	2 172	5 784	
Saamiset luottolaitoksilta	4 807	1 028		849	841	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	508	429	18	537	358	
Johdannais sopimukset	3 703	4 146	-11	3 423	4 436	
Saamiset asiakkailta	68 392	65 979	4	68 142	65 051	
Vahinkovakuutus toiminnan varat	3 771	3 706	2	3 479	3 476	
Henkivakuutus toiminnan varat	10 114	9 499	6	9 872	9 173	
Sijoitusomaisuus	8 480	6 724	26	8 753	6 719	
Sijoitukset osakkuus yrityksissä	54	53	3	54	53	
Aineettomat hyödykkeet	1 332	1 327	0	1 339	1 321	
Aineelliset hyödykkeet	740	682	9	726	664	
Muut varat	1 755	2 579	-32	1 554	1 752	
Verosaamiset	108	118	-8	91	137	
Varat yhteensä	104 584	101 757	3	100 991	99 766	
Velat luottolaitoksille	1 250	2 130	-41	1 039	1 966	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	3	14	-81	4	3	
Johdannais sopimukset	3 390	3 795	-11	3 157	4 162	
Velat asiakkaille	49 581	50 611	-2	50 157	49 627	
Vahinkovakuutus toiminnan velat	3 104	3 056	2	2 746	2 598	
Henkivakuutus toiminnan velat	10 117	9 352	8	9 771	8 970	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 595	19 737	25	21 428	19 270	
Varaukset ja muut velat	3 168	3 243	-2	2 691	3 303	
Verovelat	850	1 003	-15	808	990	
Osuuspääoma	588	634	-7	606	622	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	862	973	-11	861	1 115	
Velat yhteensä	97 506	94 548	3	93 267	92 627	
Oma pääoma						
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus						
Osake- ja osuuspääoma	309	336	-8	339	336	
Käyvän arvon rahasto	323	320	1	328	339	
Muut rahastot	2 600	2 704	-4	2 739	2 683	
Kertyneet voittovarot	3 747	3 773	-1	4 218	3 709	
Määräysvallattomien osuus	99	76	31	100	73	
Oma pääoma yhteensä	7 078	7 209	-2	7 724	7 139	
Velat ja oma pääoma yhteensä	104 584	101 757	3	100 991	99 766	

* IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.

**HUOM! Vuoden 2013 luvut ovat tilintarkastamattomia 1.1.2014 alkaen ta-
kautuvasti sovelletun IFRS 10 standardimuutoksen takia.**

OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus				
Milj. e	31.3.2014	1.1.2014	Muutos-%	31.12.2013
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	7 078	7 724	-8	7 724
Osuuspääoma, pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 335	1 335	0	1 488
Muut omiin varoihin sisältyvät toimialakohtaiset erät	-3	-5	-31	-5
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 300	-1 308	-1	-1 308
Tasotusmäärä	-202	-205	-1	-205
Suunniteltu voitonjako	-12	-99	-87	-99
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät*	-160	-168	-5	-135
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-352	-358	-2	-358
Ryhmittymän omat varat yhteensä	6 383	6 918	-8	7 104
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	2 737	2 717	1	3 307
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	455	437	4	437
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 191	3 154	1	3 744
Ryhmittymän vakavaraisuus	3 191	3 764	-15	3 359
Ryhmittymän vakavaraisuus-suhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	2,00	2,19		1,90
* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojauksen osuus				
** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %				
*** Toimintapääoman minimi				
Omat varat ja vakavaraisuus 31.3.2014 on esitetty 1.1.2014 voimaan tulleen EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaan. Vertailuvuoden luvut on esitetty 31.12.2013 voimassa olleen sääntelyn (CRD3) mukaan. Lisäksi on esitetty arvio vertailuvuoden luvuista CRR:n mukaan sarakkeessa CRR 1.1.2014.				
OP-Pohjola-ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.				
OP-Pohjola osk ilmoitti 6.2.2014 julkisesta ostotarjouksesta kaikista Pohjola Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemista A- ja K-sarjan osakkeista, jotka eivät ole sen omistuksessa. Ostotarjouksen toteutumisen jälkeen OP-Pohjola osk:n omistusosuus on 25.4.2014 julkaistun lopullisen tuloksen mukaan yhteensä 98,41 % Pohjola Pankki Oyj:n osakkeista ja 99,14 % Pohjola Pankki Oyj:n kokonaisuuden määräästä. OP-Pohjola osk:n aikomuksena on, että Pohjola Pankin omistama Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Varainhoito Oy siirretään erilaisin rakennejärjestelyin suoraan OP-Pohjola osk:n 100-prosenttisesti omistamiksi tytäryhtiöiksi ja että Pohjola Pankki ja Helsingin OP Pankki sulautuvat uudeksi pääkaupunkiseudun suurpankiksi. Rakennejärjestelyn aikataulu täsmentyy Pohjola Pankin pörssilistalta poistamisen jälkeen.				
OP-Pohjola osk:n tekemän julkisen ostotarjouksen johdosta osakkeiden hankinta				

laskee OP-Pohjola-ryhmän ydinvakavaraisuutta 6 prosenttiyksikköä 11,1 prosenttiin. OP-Pohjola-ryhmä aloitti maaliskuussa 2014 uusien tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskun. OP-Pohjola-ryhmän ydinvakavaraisuuden arvioidaan nousevan 18 prosentin uudelle tavoitetasolle vuoden 2016 loppuun mennessä OP-Pohjola-ryhmän vahvan tuloksetekokyvyn ja uusien tuotto-osuuksien liikkeeseenlaskun johdosta.

Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia, OP-Pohjola-ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.3.2014 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuositarkastuskaudella 1.1.–30.9.2014 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Pohjola-konsernin tuloslaskelma

	7-9/ 2014	7-9/ 2013	1-9/ 2014	1-9/ 2013	1-12/ 2013
Milj. e	oikaistu*		oikaistu*		oikaistu*
Jatkuvat toiminnot					
Korkokate	62	57	194	169	231
Saamisten arvonalentumiset	10	12	18	31	37
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	52	46	176	137	194
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	25	24	82	69	94
Kaupankäynnin nettotuotot	23	21	75	61	93
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9	0	40	32	39
Liiketoiminnan muut tuotot	6	6	15	20	26
Nettotuotot yhteensä	115	98	388	319	446
Henkilöstökulut	15	15	47	48	63
Ict-kulut	9	8	30	26	37
Poistot	4	4	12	12	16
Muut kulut	29	16	66	50	66
Kulut yhteensä	57	43	154	136	182
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	0	0	0	0
Tulos ennen veroja	58	55	234	183	264
Tuloverot	15	13	48	40	7
Tulos jatkuvista toiminnoista	43	42	186	143	256
Lopetetut toiminnot					
Tulos lopetetuista toiminnoista	59	56	188	151	174
Tilikauden tulos	102	99	374	294	430
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	100	97	368	292	426
Määräysvallattomille omistajille	2	1	6	3	4
Tilikauden tulos	102	99	374	294	430

*IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.

Pohjola-konsernin tase

	30.9.2014	31.12.2013	1.1.2013
Milj. e	oikaistu*		oikaistu*
Käteiset varat	1 420	2 046	5 643

Saamiset luottolaitoksilta	10 634	9 899	8 816
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat			
Kaupankäynnin rahoitusvarat	412	435	246
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellut rahoitusvarat	0	9	9
Johdannaissopimukset	5 387	3 444	4 462
Saamiset asiakkailta	15 123	14 510	13 834
Vahinkovakuutustoiminnan varat		3 502	3 500
Sijoitusomaisuus	7 934	7 574	5 548
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	0	29	26
Aineettomat hyödykkeet	81	910	922
Aineelliset hyödykkeet	24	82	67
Muut varat	1 620	1 369	1 598
Verosaamiset	30	15	37
Yhteensä	42 665	43 824	44 710
Omistajille jaettavaksi luokitellut omaisuuserät	5 073		
Varat yhteensä	47 738	43 824	44 710
Velat luottolaitoksille	4 984	4 789	5 840
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Kaupankäynnin rahoitusvelat	9	4	3
Johdannaissopimukset	5 205	3 420	4 557
Velat asiakkaille	9 830	10 183	10 767
Vahinkovakuutustoiminnan velat		2 746	2 599
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	15 906	16 097	13 769
Varaukset ja muut velat	2 444	2 076	2 572
Verovelat	313	378	487
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	951	984	1 275
Yhteensä	39 643	40 675	41 869
Omistajille jaettavaksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat	4 782		
Velat yhteensä	44 425	40 675	41 869
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajien osuus			
Osakepääoma	428	428	428
Käyvän arvon rahasto	68	168	171
Muut rahastot	1 093	1 093	1 093
Kertyneet voittovarot	1 337	1 358	1 080
Omistajille jaettavaksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät oma pääoman erät	290		
Määräysvallattomien omistajien osuus	97	103	69
Oma pääoma yhteensä	3 313	3 150	2 841
Velat ja oma pääoma yhteensä	47 738	43 824	44 710
*IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.			

Pohjola-konsernin omat varat ja vakavaraisuus			
Omat varat ja vakavaraisuus 30.9.2014 on esitetty 1.1.2014 voimaan tulleen EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaan. Vertailuvuoden luvut on esitetty 31.12.2013 voimassa olleen sääntelyn (CRD3) mukaan. Lisäksi on esitetty arvio vertailuvuoden luvuista CRR:n mukaan sarakkeessa CRR 1.1.2014.			
Milj. e	CRR 30.9.2014	CRR 1.1.2014	CRD3 31.12.2013
Oma pääoma	3 313	3 150	3 150
Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta (oma pääoma ja konsernieliminoinnit)	-259	-137	-137
Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-18	-11	-11
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 036	3 001	3 001
Aineettomat hyödykkeet	-194	-193	-193
Eläkevastuun ylikate, arvostusoikaisut, epäsuorat omistukset ja laskennalliset verosaamiset tappioista	0	-8	-4
Suunniteltu voitonjako/hallituksen esittämä voitonjako	-112	-212	-212
Realisoitumattomien voittojen siirtymäsäännös	-54	-31	-31
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin			-703
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-120	-115	-50
Ydinpääoma (CET1) *	2 556	2 441	1 808
Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	219	219	274
Toissijaisen pääoman alijäämä			-38
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	219	219	235
Enssijainen pääoma (T1)	2 774	2 660	2 043
Debentuurilainat	683	683	683
Realisoitumattomien voittojen siirtymäsäännös	54	31	31
Sijoitukset vakuutus- ja rahoituslaitoksiin			-703
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä			-50
Siirto ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1)			38
Toissijainen pääoma (T2)	737	714	
Omat varat yhteensä	3 512	3 375	2 043
Riskipainoteut erät			
Luotto- ja vastapuoliriski			
Valtio- ja keskuspankkivastuut***)	98	106	82
Luottolaitosvastuut	1 314	1 368	1 140
Yritysvastuut	11 264	10 848	10 965
Vähittäisvastuut	997	941	941
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **)	4 147	4 205	195
Muut	958	989	684
Markkinariski	1 322	958	958
Operatiivinen riski	1 137	1 083	1 083
Yhteensä	21 237	20 499	16 048
Suhdeluvut, %			
Ydinpääomien (CET1) vakavaraisuussuhde	12,0	11,9	11,3
Tier 1 vakavaraisuussuhde	13,1	13,0	12,7
Vakavaraisuussuhde	16,5	16,5	12,7
Basel I lattia, milj. e			
Omat varat	3 512	3 375	

	<p>Basel I lattian pääomavaatimus 1 397 1 239</p> <p>Puskuri Basel I lattiaan 2 115 2 136</p> <p>*) CRD3 mukaisissa luvuissa rivillä ydinpääoma (CET1) on esitetty EBA:n määritelmän mukainen Core Tier 1</p> <p>**) Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 4,1 mrd euroa ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista. OP-Pohjolalla on Finanssivalvonnan lupa käsitellä vakuutusyhtiösijoitukset riskipainotettuina erinä PD/LGD -menetelmän mukaisesti.</p> <p>***) Valtio- ja keskuspankkivastuiden riskipainosta 72 miljoonaa euroa on laskennallisia verosaamia, jotka käsitellään 250 % riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.</p> <p>Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsääntöjä. Niistä on luettu omiin varoihin 80 % 31.12.2012 liikkeessä olleesta määrästä.</p> <p>Negatiiviset realisoitumattomat arvostukset on luettu ydinpääomiin. Positiiviset realisoitumattomat arvostukset on luettu toissijaisiin pääomiin Finanssivalvonnan kannanoton mukaisesti.</p> <p>Basel I lattia poistuu CRR:n mukaan riskipainotetuista eristä omien varojen vaatimukseksi. Taulukossa on esitetty omien varojen määrä, joka ylittää Basel I lattian.</p> <p>Pohjola-konsernin rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Milj. e</th> <th>30.9.2014</th> <th>1.1.2014</th> <th>31.12.2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pohjola-konsernin oma pääoma</td> <td>3 313</td> <td>3 150</td> <td>3 150</td> </tr> <tr> <td>Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat</td> <td>952</td> <td>952</td> <td>1 007</td> </tr> <tr> <td>Muut omiin varoihin sisällyttömät toimialakoh- taiset erät</td> <td>-96</td> <td>-107</td> <td>-5</td> </tr> <tr> <td>Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet</td> <td>-865</td> <td>-880</td> <td>-880</td> </tr> <tr> <td>Tasotusmäärä</td> <td>-165</td> <td>-198</td> <td>-198</td> </tr> <tr> <td>Suunniteltu voitonjako</td> <td>-112</td> <td>-212</td> <td>-212</td> </tr> <tr> <td>Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät*</td> <td>-20</td> <td>-24</td> <td>-122</td> </tr> <tr> <td>Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä</td> <td>-104</td> <td>-99</td> <td>-99</td> </tr> <tr> <td>Ryhmittymän omat varat yhteensä</td> <td>2 903</td> <td>2 581</td> <td>2 639</td> </tr> <tr> <td>Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**</td> <td>1 385</td> <td>1 326</td> <td>1 284</td> </tr> <tr> <td>Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***</td> <td>241</td> <td>222</td> <td>222</td> </tr> <tr> <td>Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä</td> <td>1 626</td> <td>1 548</td> <td>1 506</td> </tr> <tr> <td>Ryhmittymän vakavaraisuus</td> <td>1 278</td> <td>1 033</td> <td>1 134</td> </tr> <tr> <td>Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)</td> <td>1,79</td> <td>1,67</td> <td>1,75</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Eläkevastuun ylikate, Sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus, Käyvän arvon rahastosta rahavirran suojausosuus</p> <p>** Riskipainotetut sitoumukset x 8 %</p> <p>*** Toimintapääoman minimi</p> <p>OP-Pohjola-ryhmän vakavaraisuussuhdeluku oli 1,79 (1,90).</p> <p>Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.</p> <p>30.9.2014 jälkeen ei pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.</p> <p>OP-Pohjola-ryhmän keskeiset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osa-</p>	Milj. e	30.9.2014	1.1.2014	31.12.2013	Pohjola-konsernin oma pääoma	3 313	3 150	3 150	Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	952	952	1 007	Muut omiin varoihin sisällyttömät toimialakoh- taiset erät	-96	-107	-5	Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-865	-880	-880	Tasotusmäärä	-165	-198	-198	Suunniteltu voitonjako	-112	-212	-212	Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät*	-20	-24	-122	Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-104	-99	-99	Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 903	2 581	2 639	Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	1 385	1 326	1 284	Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	241	222	222	Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	1 626	1 548	1 506	Ryhmittymän vakavaraisuus	1 278	1 033	1 134	Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,79	1,67	1,75
Milj. e	30.9.2014	1.1.2014	31.12.2013																																																										
Pohjola-konsernin oma pääoma	3 313	3 150	3 150																																																										
Pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	952	952	1 007																																																										
Muut omiin varoihin sisällyttömät toimialakoh- taiset erät	-96	-107	-5																																																										
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-865	-880	-880																																																										
Tasotusmäärä	-165	-198	-198																																																										
Suunniteltu voitonjako	-112	-212	-212																																																										
Omista varoista vähennettävät IFRS:n mukaiset erät*	-20	-24	-122																																																										
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-104	-99	-99																																																										
Ryhmittymän omat varat yhteensä	2 903	2 581	2 639																																																										
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	1 385	1 326	1 284																																																										
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	241	222	222																																																										
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	1 626	1 548	1 506																																																										
Ryhmittymän vakavaraisuus	1 278	1 033	1 134																																																										
Ryhmittymän vakavaraisuussuhde (omat varat/omien varojen vähimmäismäärä)	1,79	1,67	1,75																																																										

vuosikatsauskaudella 1.1.–30.9.2014 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon sekä vuonna 2013.

OP-Pohjola-ryhmän tuloslaskelma

Milj. e	1–9/2014	1–9/2013 oikaistu*	Muutos, %	1–12/2013 oikaistu*
Korkotuotot	2 026	1 871	8	2 514
Korkokulut	1 252	1 203	4	1 599
Korkokate ennen arvonalentumisia	774	668	16	915
Saamisten arvonalentumiset	50	49	1	84
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	724	618	17	831
Vahinkovakuutustoiminnan nettotuotot	454	427	6	524
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	168	144	17	175
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	549	528	4	694
Kaupankäynnin nettotuotot	83	80	3	114
Sijoitustoiminnan nettotuotot	53	56	-5	68
Liiketoiminnan muut tuotot	46	59	-21	86
Nettotuotot yhteensä	2 077	1 913	9	2 493
Henkilöstökulut	551	590	-7	791
Muut hallintokulut	312	267	17	384
Liiketoiminnan muut kulut	328	303	8	422
Kulut yhteensä	1 192	1 160	3	1 598
Palautukset omistajajäsenille	147	145	2	193
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	2	-68	-1
Kauden tulos ennen veroja	739	610	21	701
Tuloverot	272	153	77	36
Kauden tulos	467	457	2	665
Jakautuminen, milj. e				
Omistajien osuus tilikauden tuloksesta	462	454	2	661
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	5	3		4
Yhteensä	467	457	2	665

* IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.

OP-Pohjola-ryhmän tase

Milj. e	30.9.2014	30.9.2013 oikaistu*	31.12.2013 oikaistu*	1.1.2013 oikaistu*
Käteiset varat	1 527	1 089	2 172	5 784
Saamiset luottolaitoksilta	706	3 267	849	841
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	492	417	537	358
Johdannaissopimukset	5 369	3 578	3 423	4 436
Saamiset asiakkailta	70 003	67 756	68 142	65 051
Vahinkovakuutustoiminnan varat	3 922	3 574	3 479	3 476
Henkivakuutustoiminnan varat	10 694	9 488	9 872	9 173
Sijoitusomaisuus	9 383	8 185	8 753	6 719
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	52	56	54	53
Aineettomat hyödykkeet	1 330	1 331	1 339	1 321
Aineelliset hyödykkeet	765	741	726	664
Muut varat	1 869	1 621	1 554	1 752
Verosaamiset	152	114	91	137
Varat yhteensä	106 265	101 219	100 991	99 766

Velat luottolaitoksille	737	1 680	1 039	1 966
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	9	3	4	3
Johdannaissopimukset	4 815	3 302	3 157	4 162
Velat asiakkaille	49 434	49 114	50 157	49 627
Vahinkovakuutustoiminnan velat	3 222	2 811	2 746	2 598
Henkivakuutustoiminnan velat	11 016	9 472	9 771	8 970
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 651	21 845	21 428	19 270
Varaukset ja muut velat	3 501	2 963	2 691	3 303
Verovelat	1 018	981	808	990
Lisäosuudet	241	601	606	622
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	906	967	861	1 115
Velat yhteensä	99 550	93 739	93 267	92 627
Oma pääoma				
OP-Pohjola-ryhmän omistajien osuus				
Osake- ja osuuspääoma	1 259	340	339	336
Osakepääoma	0	200	199	200
Jäsenosuudet	146	140	140	136
Tuotto-osuudet	1 113	-	-	-
Käyvän arvon rahasto	382	283	328	339
Muut rahastot	2 179	2 731	2 739	2 683
Kertyneet voittovarot	2 817	4 037	4 218	3 709
Määräysvallattomien osuus	78	90	100	73
Oma pääoma yhteensä	6 715	7 480	7 724	7 139
Velat ja oma pääoma yhteensä	106 265	101 219	100 991	99 766
* IFRS 10 Konsernitilinpäätösstandardin käyttöönoton seurauksena vertailutietoja on oikaistu.				
OP-Pohjola-ryhmän rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain mukainen vakavaraisuus				
Milj. e	30.9.2014	1.1.2014	Muutos-%	31.12.2013
OP-Pohjola-ryhmän omat pääomat	6 715	7 724	-13	7 724
Osuuspääoma, pääomalainat, ikuiset lainat ja debentuurilainat	1 109	1 335	-17	1 488
Muut omiin varoihin sisältyvät erät	-75	-82	-9	-5
Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet	-1 303	-1 308	0	-1 308
Tasotusmäärä	-172	-205	-16	-205
Suunniteltu voitonjako	-11	-99	-89	-99
Omista varoista vähennettävät IFRS-erät*	-109	-90	21	-135
Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-327	-358	-9	-358
Ryhmittymän omat varat yhteensä	5 828	6 918	-16	7 104
Luottolaitostoiminnan omien varojen vaade**	2 807	2 717	3	3 307
Vakuutusliiketoiminnan omien varojen vaade***	456	437	4	437
Ryhmittymän omien varojen vähimmäismäärä yhteensä	3 263	3 154	3	3 744

B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	<p>Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (30.5.2014):</p> <table border="1" data-bbox="539 353 1246 734"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Negatiiviset</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Negatiiviset</td> </tr> <tr> <td>Fitch</td> <td>F1</td> <td>A+</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>OP-Pohjola-ryhmän luottoluokitukset ovat seuraavat (30.5.2014):</p> <table border="1" data-bbox="539 801 1246 1182"> <thead> <tr> <th>Luokituslaitos</th> <th>Lyhytaikainen varainhankinta</th> <th>Pitkäaikainen varainhankinta</th> <th>Näkymät</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Standard & Poor's</td> <td>A-1+</td> <td>AA-</td> <td>Negatiiviset</td> </tr> <tr> <td>Moody's</td> <td>P-1</td> <td>Aa3</td> <td>Negatiiviset</td> </tr> <tr> <td>Fitch</td> <td>F1</td> <td>A+</td> <td>Vakaat</td> </tr> </tbody> </table> <p>Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-Pohjola-ryhmälle että Pohjola Pankki Oyj:lle. OP-Pohjola-ryhmän taloudellinen asema vaikuttaa myös pelkästään Pohjolalle annettaviin luottoluokituksiin.</p>	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset	Moody's	P-1	Aa3	Negatiiviset	Fitch	F1	A+	Vakaat	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset	Moody's	P-1	Aa3	Negatiiviset	Fitch	F1	A+	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät																															
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset																															
Moody's	P-1	Aa3	Negatiiviset																															
Fitch	F1	A+	Vakaat																															
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät																															
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Negatiiviset																															
Moody's	P-1	Aa3	Negatiiviset																															
Fitch	F1	A+	Vakaat																															

Jakso C - Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyyppit ja lajit	<p>Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja</p> <p>Laji: Arvo-osuusmuotoinen</p> <p>Lainan tunnistena oleva ISIN-koodi: FI4000115308</p>
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	<p>Pohjola laskee tämän joukkovelkakirjalainaohjelman puitteissa liikkeeseen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti yksittäisiä yleisölle merkittäväksi tarkoitettuja tai rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuja private placement -tyyppisiä joukkovelkakirjalainoja (erillislainoja).</p> <p>Lainat voidaan laskea liikkeeseen debentuureina, joilla on huonompi etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla sitoumuksilla tai joukkovelkakirjalainoina, joilla</p>

		<p>on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.</p> <p>Laina lasketaan liikkeeseen yleisölle merkittäväksi tarkoitettuna joukkovelkakirjalainana.</p>
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	<p>Luottoriskisidonnaisessa rakenteessa lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Mikäli Lainan Kohde-etuutena oleva Viiteyhtiö kohtaa Luottovastuutapahtuman Luottovastuutapahtumakaudella, Lainan koronlaskennan perusteena oleva Laskennallinen pääoma sekä sijoittajalle takaisinmaksettava määrä alenee. Lainan kohde-etuutena on useampi Viiteyhtiö.</p> <p>Luottoriskisidonnaisessa rakenteessa mahdollinen Korkotuotto perustuu kiinteään korkoon. Korkotuoton maksu tapahtuu useassa erässä lainan juoksuaikana kunkin Korkojakson jälkeen.</p> <p>Korkotuoton määräytyminen riippuu Korkojakson pituudesta ja käytettävästä Koronlaskuperusteesta.</p> <p>Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt, takaisinmaksumenettely mukaan luetuna:</p> <p>Lainan pääoma ja korko maksetaan Ohjelman Yleisten lainaehtojen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettuina takaisinmaksu- ja koronmaksupäivinä, voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on eräpäivänä ja/tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus.</p> <p>Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.</p>
C.10.	Tuoton johdannaisosio	<p>Luottoriskisidonnaisessa lainassa tuoton maksu ja pääoman takaisinmaksu on sidottu useamman Viiteyhtiön luottoriskiin. Tällaisessa lainassa koron maksu ja pääoman takaisinmaksu on sidottu useamman viiteyhtiön luottoriskiin, joka toteutuu, mikäli yhdenkin viiteyhtiön osalta tapahtuu ns. Luottovastuutapahtuma (konkurssi, maksuhäiriö, velkojen uudelleenjärjestely, valtiollinen väliintulo). Tällöin sijoittaja saattaa menettää koko sijoitetun pääoman tai osan siitä ja myös koron kertyminen saattaa lakata tai korkoa saatetaan maksaa alennetulle nimellisarvolle.</p> <p>Mikäli sijoittaja myy lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota.</p> <p>Mikäli laina pidetään takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muodostu, voi lainan efektiivinen vuotuinen tuotto olla ylikurssin vuoksi negatiivinen.</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on oikeus Lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun. Liikkeeseenlaskija maksaa tällöin takaisin nimellisarvon kokonaisuudessaan. Takaisinmaksettavalle pääomalle ei kerry korkoa/hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta. Liikkeeseenlaskija maksaa Arvo-osuuden omistajille mahdollisen Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän markkina-arvoisen tuoton Lainan päättämishetkellä, joka voi olla nolla. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin.</p> <p>Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättämishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle lainan nimellisarvon, jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin</p>

		<p>kohdistuneen Lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella.</p> <p>Seuraavia tuotonkehitysrakenteita käytetään koron laskennassa.</p> <p><u>Luottoriskisidonnaisessa rakenteessa</u> Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Mikäli lainan kohde-etuutena oleva Viiteyhtiö kohtaa Luottovastuutapahtuman Luottovastuutapahtumakaudella, lainan koronlaskennan perusteena oleva Laskennallinen pääoma sekä sijoittajalle takaisinmaksettava määrä alenee. Lainan kohde-etuutena on useampi Viiteyhtiö.</p> <p><i>Koron määräytyminen</i></p> <p>Luottoriskisidonnaisessa rakenteessa mahdollinen Korkotuotto perustuu kiinteään korkoon. Korkotuoton maksu tapahtuu useassa erässä Lainan juoksuaikana kunkin Korkojakson jälkeen.</p> <p>Korkotuoton määräytyminen riippuu Korkojakson pituudesta ja käytettävästä Koronlaskuperusteesta.</p> <p>Viiteyhtiökohtainen Korkojaksokohtainen <i>Korkotuotto</i>_{<i>t,i</i>} määritellään erikseen kaikille Viiteyhtiöille (<i>i</i>) Korkojaksoille (<i>t</i>):</p> <p>Korkotuotto(<i>t</i>): $Korkotuotto_{t,i} = Laskennallinen\ Pääoma_{t,i} \times Nimelliskorko_t \times Korkoperuste_t$</p> <p><i>Laskennallinen Pääoma</i> määritellään erikseen kaikille Viiteyhtiöille (<i>i</i>) alkupe- räisen koripainon <i>Paino</i>_{<i>i</i>} mukaisesti kaikille Korkojaksoille (<i>t</i>):</p> <p>Laskennallinen Pääoma:</p> $Laskennallinen\ Pääoma_{t,i} = Paino_i \times Nimellisarvo \times Häiriötön\ Osuus_{t,i}$ <p>Jokainen Viiteyhtiö voi kohdata Luottovastuutapahtuman vain kerran Luottovastuutapahtumakauden aikana. Korkojaksottainen (<i>t</i>) Viiteyhtiökohtainen (<i>i</i>) <i>Häiriötön Osuus</i>_{<i>t,i</i>} voidaan määrittellä seuraavalla kaavalla:</p> <p>Kaava 1 $Häiriötön\ Osuus_{t,i} = \frac{m_{t,i}}{M_t}$</p> <p>jossa <i>m</i>_{<i>t,i</i>} on korkoa kerryttävien päivien lukumäärä Korkojaksolla (<i>t</i>), mihin mennessä Viiteyhtiö (<i>i</i>) ei ole kohdannut Luottovastuutapahtumaa, ja <i>M</i>_{<i>t</i>} on Korkojakson (<i>t</i>) sisältämien korkoa kerryttävien päivien lukumäärä.</p> <p><i>Luottoriskisidonnaiselle Lainalle maksettavan Korkotuoton määrittely</i></p> <p>Korkojaksoittain maksettava Korkotuotto:</p> <p>Korkotuotto_{<i>t</i>}: $Korkotuotto_t = \sum_{i=1}^{75} Korkotuotto_{t,i}$</p> <p>Korkojaksolle sovellettavan koron laskennassa käytetyt kaavat ja periaatteet</p> <p>Kiinteä: Korkojakson Nimelliskorko on Kiinteä vuotuinen korkoprosentti.</p>
C.11.	Listaus ja kaupan- käynti	Laina haetaan listattavaksi NASDAQ OMX Helsingin pörssilistalle, mikäli pörssin edellyttämä vähimmäismerkintämäärä täyttyy.
C.15.	Kohde-etuuksien arvon vaikutus sijoituksen arvoon (koskee vain johdan-	Lainan arvo määritellään käytetyn Kohde-etuuden ja valitun tuottorakenteen perusteella. Tuottorakennevaihtoehdot löytyvät kohdasta C.10.

	naisarvopapereita)	
C.16.	Johdannaisarvopapereiden päättymispäivä tai eräpäivä	Jos Lainaan ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan eräpäivä. Lainan eräpäivä on 12.1.2022 tai Lopullinen Takaisinmaksupäivä.
C.17.	Arvopapereiden selvitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu voimassaolevien lakien ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitetun arvopaperikeskuksen sääntöjen ja määräysten mukaisesti. Arvopapereiden selvitys tapahtuu EFi:ssä.
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopaperista saadaan tuottoa	Takaisinmaksettava määrä riippuu Viiteyhtiön mahdollisen Luottovastuutapah- tuman tapahtumisesta ja Lainaan sovellettavasta tuottorakenteesta. Tuottoraken- teet ja arvonkehitysrakenteet löytyvät kohdista C.9 ja C.10.
C.19.	Kohde-etuuden toteutushinta tai lopullinen arvostushinta	Ei sovelleta. Kohde-etuutena oleville Viiteyhtiöille ei voi laskea toteutushintaa tai lopullista arvostushintaa.
C.20.	Kuvaus kohde-etuuden tyyppistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Kohde-etuus voi olla yksi tai useampia seuraavista: osake, osakeindeksi, rahasto, yhtiön luottoriski, inflaatio, valuuttakurssi, hyödyke tai indeksi. Lainan Kohde-etuuden tyyppi: yhtiön luottoriski

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeeseenlaskijalle ominaisista riskeistä	<p><i>Pohjola Pankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyvä riskiä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla Pohjola-konserni ja OP-Pohjola-konserni toimii ja täten myös Pohjola-konsernin ja OP-Pohjola-konsernin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</i></p> <p>POHJOLA-KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Pohjola-konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekurssien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa.</p> <p>Asiakkaiden maksukäyttäytyminen ja luottokelpoisuus: Luottoriski on Pohjolan merkittävin riski. Pohjola-konsernin luottosalkusta mahdollisesti realisoituvien arvonalentumisten arviointi on vaikeaa. Se riippuu monesta tekijästä, kuten esi-</p>

	<p>merkiksi yleisen taloudellisen tilanteen kehittymisestä, asiakkaiden ja vastapuolien luottoluokitusten muutoksista, asiakkaiden luotonhoidosta tai maksukyvyyn muutoksista, vakuuksien realisointiarvoista, rakenteellisista ja teknologian muutoksista eri toimialoilla sekä ulkoisista tekijöistä, kuten lainsäädännön ja muun sääntelyn asettamista vaatimuksista.</p> <p>Maksuvalmius ja varainhankinta: Pohjola-konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudelleen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla.</p> <p>Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: Pohjola-konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatiliteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin, maksuvalmiusreservien tuottoihin ja hoidettavista varoista saataviin palkkiotuottoihin.</p> <p>Systemiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille.</p> <p>Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla Pohjola-konserni toimii.</p> <p>Pohjolan strategiaan liittyviä riskitekijöitä: Pohjola-konsernin strategisena tavoitteena on olla täysin integroitunut finanssikonserni ja johtavassa asemassa yrityspankki-, vahinkovakuutus- ja varainhoitopalveluiden alalla Suomessa.</p> <p>Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimukseen liittyviä riskejä: Pohjola-konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että Pohjola-konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti.</p> <p>Vakavaraisuus: Pohjola-konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. Pohjola-konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa Pohjolan luottokelpoisuusluokituksiin sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin.</p> <p>Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteisliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien Pohjola ja OP-Pohjola osk, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksuvelvoitteiden täyttämiseksi osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus Pohjola-konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin.</p> <p>Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit</p>
--	---

	<p>liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena.</p> <p>Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehdyt korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Sääntelyyn liittyviä riskejä: Pohjola-konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. Pohjola-konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja vastuuta sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietyt Pohjola-konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta.</p> <p>Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: Pohjolan asiakkaiden tai vastapuolten kanteet Pohjola vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos Pohjolan todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus Pohjolan maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta.</p> <p>Veroriskijä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa Pohjolan kilpailukykyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta.</p> <p>OP-POHJOLA RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ</p> <p>Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa.</p> <p>Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP-Pohjola-ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Pankkitoimintaan liittyviä luottoriskejä: Luottoriskillä tarkoitetaan vastapuoliriskiä eli riskiä tappioista, jotka johtuvat siitä, etteivät sopimusosapuolet kykene suoriutumaan sovitusta velvoitteistaan.</p> <p>Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP-Pohjola-ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutok-</p>
--	---

sen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeetti-reservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP-Pohjola-ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa.

Maksuvalmius ja varainhankinta: OP-Pohjola-ryhmän sisäisen työnjaon mukaan Pohjola Pankki Oyj turvaa OP-Pohjola-ryhmän keskuspankkina OP-Pohjola-ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuustarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Systemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppohen selvityksestä.

Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP-Pohjola-ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia.

Kilpailu: Rahoitus- ja vakuutustoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP-Pohjola-ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan.

Vakavaraisuus: OP-Pohjola-ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP-Pohjola-ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa Pohjolan ja OP-Pohjola-ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin.

Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP-Pohjola-ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty Pohjola-konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutusuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyuden arviointiin.

Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin.

Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekursien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea va-

		<p>kuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa.</p> <p>Strategiaan ja yrityskauppoihin liittyviä riskejä: Vaikka OP-Pohjola-ryhmä on edistynyt pankki- ja vahinkovakuutustoimintojen integroinnissa ja kasvattanut jatkuvasti asiakas- ja markkinaosuuttaan, ei voi olla varmuutta siitä, että se pystyy hyödyntämään liiketoimintojen integroimisen ja keskittämisetuohjelman tuottamat edut siten, että se tulevaisuudessa voi menestyksekkäästi myydä tuotteitaan ja palveluitaan asiakaskunnalleen. Jos OP-Pohjola-ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.</p> <p>Ostotarjoukseen liittyviä riskejä: OP-Pohjola osk tiedotti 2.4.2014, että se toteuttaa 6.2.2014 julkistamansa vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kaikista Pohjola Pankin liikkeeseen laskemista A- ja K-sarjan osakkeista, jotka eivät ole OP-Pohjola osk:n omistuksessa. OP-Pohjola osk:n aikomuksena on, että Pohjola Pankin omistama Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Varainhoito Oy siirretään erillaisin rakennejärjestelyin suoraan OP-Pohjola osk:n 100-prosenttisesti omistamiksi tytäryhtiöiksi ja että Pohjola Pankki ja Helsingin OP Pankki sulautuvat uudeksi pääkaupunkiseudun suurpankiksi. Rakennejärjestelyn aikataulu täsmentyy Pohjola Pankin pörssilistalta poistamisen jälkeen. Ostotarjouksen jälkeisten järjestelyjen arvioidaan vuositasona tuovan OP-Pohjola-ryhmälle synergiaetuja noin 50 miljoonaa euroa, joista kulusynergioita arvioidaan olevan noin 20 miljoonaa euroa ja tuottosynergioita noin 30 miljoonaa euroa. Ei kuitenkaan voi olla varmuutta siitä, että mainittu sulautuminen onnistuu OP-Pohjola osk:n odotusten mukaisesti ja että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuvat.</p> <p>Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä</p> <p>Säätelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP-Pohjola-ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja säätelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti säätely Suomessa ja Euroopan unionissa).</p> <p>Veroriskijä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin.</p> <p>Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP-Pohjola-ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.</p>
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	<p>Lainoihin liittyvät yleiset riskit</p> <p>Liikkeeseenlaskijariski: Pohjola ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli Pohjola julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Laina perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin Pohjolan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan.</p> <p>Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata lainan arvioidua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.</p>

	<p>Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopaperien historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista.</p> <p>Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehtojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisiin sijoituskohteisiin.</p> <p>Ylikurssiriski: Mikäli lainaa merkitään tai maksetaan ylikurssiin (emissiokurssi yli 100 %), tarkoittaa tämä sitä, että sijoittaja maksaa lainan nimellisarvoa suuremman rahasumman. Maksettua ylikurssia ei palauteta sijoittajalle.</p> <p>Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Viiteyhtiön kohdistunut Luottovastuutapahtuma voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä.</p> <p>Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon.</p> <p>Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon.</p> <p>Ennenaikainen takaisinmaksu:</p> <p>Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennen aikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa. Liikkeeseenlaskija maksaa tällöin takaisin nimellisarvon kokonaisuudessaan. Takaisinmaksettavalle pääomalle ei kerry korkoa/hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta. Liikkeeseenlaskija maksaa Arvo-osuuden omistajille mahdollisen Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän markkina-arvoisen tuoton Lainan päättämishetkellä, joka voi olla nolla. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin.</p> <p>Jos Laina maksetaan ennen aikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon.</p> <p>Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: Pohjola Pankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmäärittelyyn, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia.</p> <p>On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden mää-</p>
--	---

		<p>rään. Mahdollisissa eturistitilanteissa Pohjola Pankki toimii hyvän tavan mukaisesti.</p> <p>Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintäviikkauksen jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, mikä Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.</p> <p>Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon.</p> <p>Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä.</p> <p>Velallisen vaihtumiseen liittyvä riski: OP-Pohjola osk on toteuttanut 6.2.2014 julkistamansa vapaaehtoisen julkisen ostotarjouksen kaikista Pohjola Pankin liikkeeseen laskemista A- ja K-sarjan osakkeista, jotka eivät ole OP-Pohjola osk:n omistuksessa. OP-Pohjola osk:n aikomuksena on, että Pohjola Pankin omistama Pohjola Vakuutus Oy ja Pohjola Varainhoito Oy siirretään erilaisin rakennejärjestelyin suoraan OP-Pohjola osk:n 100-prosenttisesti omistamiksi tytäryhtiöiksi ja että Pohjola Pankki ja Helsingin OP Pankki sulautuvat. Rakennejärjestelyn aika- taulu täsmentyy Pohjola Pankin pörssilistalta poistamisen jälkeen. Arvo-osuuden omistajien kannalta sulautuminen saattaa tarkoittaa velallisen vaihtumista, millä voi olla negatiivinen vaikutus velallisen luottokelpoisuuteen ja arvo-osuuden omistajien asemaan.</p> <p><i>Lainoihin liittyvät erityiset riskit</i></p> <p>Luottoriskisidonnaisessa lainassa markkinariski on se, että lainan nimellisarvoon ja tuottoon kohdistuu yhden tai useamman Viiteyhtiön Luottovastuutapahtuman tapahtuminen. Luottovastuutapahtuman tapahtuminen vaikuttaa myös kertyvän koron määrään laskennallisen pääoman alenemisen perusteella.</p> <p>On mahdollista, että Luottovastuutapahtuman tapahtumisen johdosta koron kertyminen lakkaa tai lainalle ei makseta lainkaan korkoa ennen lainan alkuperäistä eräpäivää ja lainan takaisinmaksumäärä lasketaan ennaikaisesti. Tällöin Liikkeeseenlaskija määrittää palautettavan pääoman suuruuden lainaehtojen mukaisesti, jolloin sijoittaja saattaa menettää koko sijoitetun pääoman tai osan siitä. Tällaisessa tapauksessa Liikkeeseenlaskija laskee ennaikaisesti takaisinmaksumäärän, joka maksetaan sijoittajalle Takaisinmaksupäivänä tai kuitenkin viimeistään Lopullisena Takaisinmaksupäivänä.</p> <p>Luottoriskisidonnaisen lainaan liittyy riski Kohde-etuutena olevan Viiteyhtiön Luottovastuutapahtumasta. Luottoriski toteutuu, mikäli Viiteyhtiön osalta tapahtuu Luottovastuutapahtuma (konkurssi, maksuhäiriö, velkojen uudelleenjärjestely, valtiollinen väliintulo).</p>
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen ja on mahdollista, että Luottovastuutapahtuman tapahtuminen johtaa siihen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman ja mahdollisen tuoton kokonaan tai osittain.

Jakso E - Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlaskut ovat osa Pankin varainhankintaa.

E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	<p>Liikkeeseenlaskupäivä: 10.12.2014</p> <p>Merkintäaika: 29.10.2014 – 5.12.2014</p> <p>Merkintäpaikka: Merkintäpaikkoina toimivat OP-Pohjola osk:n jäsenosuuspankin ja Helsingin OP Pankki Oyj:n konttorit sekä Pohjola Pankki Oyj:n Pohjola Markets.</p> <p>Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina</p> <p>Velkakirjojen toimitus: Ei sovellu</p> <p>Lainan pääoma: 3.549.000 euroa</p> <p>Velkakirjan nimellisarvo, litterointi, yksikkökoko: 1.000 euroa</p> <p>Velkakirjojen määrä: 3.549 kappaletta</p> <p>Vähimmäismerkintä: 1.000 euroa</p> <p>Merkintäkurssi: Vaihtuva, noin 100. Enintään 115.</p> <p>Merkintähinta: Ei</p> <p>Merkintöjen maksuaika: Kokonaisuudessaan merkittäessä</p> <p>Päätökset ja valtuudet, jonka nojalla Lainan lasketaan liikkeelle: Pohjolan hallituksen 16.12.2013 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 15.10.2014.</p> <p>Menettely lainan yli- ja alimerkintätilanteessa, liikkeeseenlaskun keskeyttäminen, peruuttaminen, merkintäajan pidentäminen: Liikkeeseenlaskijalla on oikeus osittain tai kokonaisuudessaan hyväksyä tai hylätä sijoittajien tekemät merkinnät. Pohjola voi yli- tai alimerkintätilanteessa päättää toimenpiteistä, kuten mahdollisista merkintöjen pienentämisistä, Lainan määrän korottamisesta tai alentamisesta merkintäajan jatkamisesta tai Lainan merkinnän keskeyttämisestä. Merkintää ei voida kuitenkaan keskeyttää ensimmäisen päivän aikana. Lainan nimellisarvoksi tulee määrä, joka vahvistetaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä.</p> <p>Pohjolalla on oikeus keskeyttää tai lyhentää yksittäisen Lainan merkintäaikaa ilmoittamalla siitä internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat.</p> <p>Merkintäsitoumukset: Ei</p>
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	<p>Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.</p> <p>Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa Pohjola Pankki toimii hyvän tavan mukaisesti.</p>
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	<p>Tehdystä merkinnästä veloitetaan merkintäpalkkio ja arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio.</p>